БАРЛЫҚ ЕЛДЕРДІҢ ПРОЛЕТАРЛАРЫ, БІРІГІҢДЕР!

Ленин туы

КҚ(б)П СОЛТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН ОБЛЫСТЫҚ КОМИТЕТІНІҢ, ЕҢБЕКШІЛЕР ДЕПУТАТТАРЫНЫҢ ОБЛЫСТЫҚ СОВЕТІНІҢ ЖӘНЕ КҚ(б)П ПЕТРОПАВЛ ҚАЛАЛЫҚ КОМИТЕТІНІҢ ГАЗЕТІ

№ 209 (8669) 1945 жылғы 23 октябрь Сейсенбі | Шығуына 27-жыл. Жеке саны 20 тиын

Соғыс уақытының аса күрделі міндетт ойдағыдай орындаған социалистік индуст қызметкерлерінің барлық қиыншылықта жеңіп, еңбекшілер үшін жоғары сапалы йымдарды көптеп өндіру ісін ұйымдаст білетіндігі күмәнсіз. Бұл олардың Отан дындағы борышы.

Көпшілік қолды бұйымдар өте сапалы болуға тиіс

Соғыстың жеңіспен аяқталуы нәтижесінде өнеркәсібіміз жай өнімнің өндірілуін көбейтіп, көпшілік қолды бұйымдардың жасалып шығарылуын неғұрлым арттыруға мүмкіншілік алды. Бейбітшілік кезінде еліміздің халқын жабдықтаған жүз деген және мыңдаған үлкенді-кішілі кәсіп орындары енді өнімнің соғысқа дейінгі түрін қысқа мерзім ішінде қалпына келтіре алады және қалпына келтіруге тиіс. Мұның үстіне, жай өнім мен көпшілік қолды бұйымдарды өндіруге қазіргі уақытта соғыс өнеркәсібінің көптеген заводтары да қатысуға тиіс. Елдің отан қорғау хажетін өтеумен қатар көпшілік қолды бұйымдарды өндіру үшін олардың күш-қуаты әбден жеткілікті.

Партия мен үкмет жеңіл индустриямен қатар ауыр өнеркәсіптің неғұрлым көптеген кәсіп орындарынан көпшілік қолды бұйымдарды өндіру ісін талап етеді. Көпшілік қолды бұйымдар өндіретін цехтар құрылып, ұлғайтылғалы отыр. Соғыс заказдарын орындаудан жартылай немесе толық босатылған кәсіп орындары еңбекшілер үшін кездеме, аяқкиім және киім тігетін заттарды өндіру ісін арттыра бастайды, үй мүлкі, ыдыс-аяқ, электр-техникалық заттар, үй ішіне керекті заттар өндірісін күшейтуде. Қазіргі міндет көпшілік қолды бұйым өндірісін неғұрлым арттыру. үшін қолда бар барлық мүмкіншілікті пайдалану болып отыр.

Бірақ мәселе бұйымдардың санында ғана емес. Өнеркәсібіміз өзін өте сапалы бұйыммен жабдықтайды деп есептеуге ... тұтынушылардың хақысы бар. Со-

салдарынан заттың түсер бағасы тіпті көтеріңкі болады.

Кейбір заводтар жай бұйымдарды жасап шығару ісіне кіріскенде заттың өте жақсы түрін таңдап алу ісін тоқтатты. Мысалы, біздің сағат жасайтын заводтар жоғары сапалы жаңа сағаттар жасап шығармақшы болып отыр. Мұндай сағаттарды жасап шығару ісін меңгеру үшін әрине, едәуір уақыт керек болады. Тұтынушылар қазіргі уақытта сағат өнеркәсібі жасап шығарған қол сағаттары мен қалта сағаттары, үстелге қоятын және қабырғаға ілетін сағаттар ескі түрлері болса да жоғары сапалы болады деп есептеуге праволы. Бірақ тәжрибе жүзінде бұлай болмай отыр. Екінші сағат заводының басшылары «дүние жүзінде ең жақсы сағат жасап шығарамыз» деп жар салды, бірақ олар қоңырауы соқпайтын, дауысы шықпайтын сағаттар жасап шығарды. Бұл сағаттарды Халық Комиссариаты қызметкерлерінің өздері де сапасыз деп атайды. Мұндай қызметкерлер мақтаншақтықты қойып, тұтынушыларға көбірек қамқорлық жасауға тиіс!

Нестеров жолдас директор болып істейтін завод сағат өндірісін жақсартуды ұйғарды. Бұл өте жақсы бастама! Соғыс кезінде заводтар сағат жасап шығармады, сондықтан сағат жасау керек және оны жасауға әбден болады. Бірақ содан бері бірнеше ай өтсе де, тек бір ғана сапалы сағат жасап шығарылды.

Өнімнің сапасы жөніндегі мәселе соғысқа дейін өте сапалы заттар өндіріп даңқы шыққан кәсіп орындарында да өте қатты қойылып отыр. Аяқкиім өнеркәсібін мысалға алайық. Ленинградтың «Скороход»,

ОДАҚ СОВЕТІ МЕН ҰЛТТАР СОВЕТІН САЙЛАУ ЖӨНІНДЕ САЙЛАУ ОКРУГТЕРІНІҢ ҚҰРЫЛУЫ

Одақ Советін сайлау жөніндегі сайлау округтері туралы

ССРО Конституциясының 34-статьясы және «ССРО Жоғарғы Советінің сайлауы туралы Ереженің» 24, 26-статьялары негізінде ССРО Жоғарғы Советі Президиумының биылғы 16 октябрьдегі Указы бойынша, Одақ Советін сайлау жөнінде 656 сайлау округі құрылады.

Оның ішінде:

ҚАЗАҚ ССР-нан

600. Алматы қалалық сайлау округі (орталығы Алматы қаласы).

Алматы қаласы.

601. Алматы селолық сайлау округі (орталығы Алматы қаласы).

Алматы, Ұйғыр, Нарынкол, Кеген, Шілік, Іле, Балқаш, Жамбыл, Қаскелең және Еңбекші қазақ аудандары.

602. Ақмола сайлау округі (орталығы Ақмола қаласы).

Акмола, Степняк қалалары және Акмола, Новочеркас, Вишнев, Еркіншілік, Қорғалжын, Сталин, Атбасар, Есіл, Калинин, Макин, Молотов және Шортанды аудандары.

603. Ақтөбе сайлау округі (орталығы Ақтөбе қаласы).

Ақтөбе қаласы және Степной, Новоресей, Каработа, Ырғыз, Темір, Ключевой, Ойыл, Мартук, Қобда, Жұрын, Байганин, Родниковскі, Шалқар аудандары.

604. Өскемен сайлау округі (орталығы Өскемен қаласы).

Өскемен, Лениногор қалалары және Киров, Предгорный, Шемонайха, Верхубинскі, Тарбағатай, Ұлан аудандары.

605. Зайсан сайлау округі (орталығы Өскемен қаласы).

Зайсан, Бұқтырма, Зырян, Катон қарағай, Больше-Нарым, Күршім, Марқакөл, Самар және Тарбағатай аудандары.

606. Гурьев сайлау округі (орталығы Гурьев қаласы).

Гурьев қаласы және Есбол, Теңіз, Жылқосы, Маңғыстау, Бақсай Қызылқоған, Мақат, Новобогат және Шевченко аудандары.

607. Жамбыл сайлау округі (орталығы Жамбыл қаласы).

Жамбыл қаласы және Жамбыл, Көктерек, Красногор, Қордай, Луговой, Меркі, Сарысу, Свердлов, Талас және Шу аудандары.

608. Орал сайлау округі (орталығы Орал қаласы).

Орал қаласы және Приурал, Теректі, Бөрлі, Камен, Жымпиыты, Қаратөбе, Фурманов, Казталовка, Жәнібек, Орда, Шыңғырлау, Жаңғала, Зеленов, Тайпақ, Чапаев аудандары.

609. Қарағанды қалалық сайлау округі (орталығы Қарағанды қаласы).

Қарағанды, Балқаш және Қоңырат қалалары.

610. Қарағанды селолық сайлау округі (орталығы Қарағанды қаласы).

Ворошилов, Жезқазған, Қарқаралы, Қу, Шет, Жаңарқа, Қоңырат, Нұра, Осакаров, Ұлы тау және Тельман аудандары.

611. Қызылорда сайлау округі (орталығы Қызылорда қаласы).

Қызылорда қаласы және Арал, Жалағаш, Сырдария, Қазалы, Қармақшы, Жаңақорған, Терең өзек, Шиелі аудандары.

612. Көкшетау сайлау округі (орталығы Көкшетау қаласы).

Көкшетау қаласы және Көкшетау, Айыртау, Арықбалық, Келлер, Щучье, Еңбекшілдер, Зеренді, Қызылту, Красноармейскі, Рузаев, Чкалов аудандары.

613. Қостанай сайлау округі (орталығы Қостанай қаласы).

Қостанай қаласы және Қостанай, Федоров, Введен, Затобол, Орджоникидзе, Қарабалық, Жетіқара, Таран, Семиозер, Амангелді, Торғай, Меңдіқара, Обаған, Урицкі, Пешков, Пресногорков, Ұзынкөл, Үшқарасу аудандары.

614. Павлодар сайлау округі (орталығы Павлодар қаласы).

Павлодар қаласы және Баянауыл, Бесқарағай, Галкин, Ертіс, Каганович, Куйбышев, Лебяжі, Лозовскі, Майский, Максим Горький, Павлодар, Михайлов, Үрлітүп, Цюрюпа аудандары.

615. Петропавл сайлау округі (орталығы Петропавл қаласы).

Петропавл қаласы және По... лаев, Преснов, Конюхов, Окт... павл, Мамлют, Приешім, Лен... Соколов аудандары.

616. Семей сайлау округі (... Семей қаласы).

Семей қаласы және Абрал..., ... дулихин, Жаңа Семей, Нов... во-Шульба, Шар, Көкпекті, Аягөз, Жарма, Мақаншы, Ақ... аудандары.

617. Талдықорған сайлау ... (... Талдықорған қаласы).

Талдықорған қаласы және ... көл, Андреев, Бөрлітөбе, ... Қапал, Қаратал, Киров, Октя... дияны атындағы, Панфил... Талдықорған аудандары.

618. Шымкент сайлау ок... (... ғы Шымкент қаласы).

Шымкент қаласы, Ленгр ... селкасы және Сайрам, Шы... тас, Бостандық, Келес, Ленгр... Арыс аудандары.

619. Түркстан сайлау окр... (... ғы Түркстан қаласы).

Түркстан қаласы, Ильич ... селкасы және Ильич, Фрун..., Созақ, Шәуілдір, Мақтарал, Шаян, Киров, Жуалы, Түлк... ры.

Ұлттар Советін сайлау жөніндегі сайлау округтері туралы

ССРО Конституциясының 35-статьясы және «ССРО Жоғарғы Советінің сайлауы туралы Ереженің» 25, 26-статьялары негізінде ССРО Жоғарғы Советі Президиу...

Жылқосы, Есбол, Қызылқұдық, Мақат, Маңғыстау, Новобогат, Шевченко аудандары.

232. Орал сайлау округі (орталығы

қанд, Талдықорған аудандары.

237. Ақмола сайлау округі (орталығы Ақмола қаласы).

Ақмола, Степняк қалалары және Ақмола, Вишнев, Шортанды, Сталин және

және Обаған аудандары.

244. Петропавл қалалық ... (орталығы Петропавл қаласы...

Петропавл қаласы және П... лаев, Полуданы, Соколов а...

ры сапалы жай өнім өндіру ісін жақсарта білді. Алайда мұнымен қатар басшылары жұмыс істеуден гөрі сөзге көбірек салынған кәсіп орындары да бар. Бізде көп уәде берумен әуестенетін, бірақ тұтынушылардың тілегін шын мәнінде іс жүзінде орындау үшін мардымды ештеңе істемейтін адамдар да бар.

Біздің өнеркәсібіміз көпшілік қолды бұйымдардың сапасын жақсарту ісінде соғыстан бұрын елеулі нәтижелерге жеткен болатын. Бұл тәжрибеден қол үзгеніміз жоқ. Жақын арада тоқыма өнеркәсібінің Халық Комиссариаты жүннен тоқылған өте жақсы заттардың түрлерін көрмеге қойып көрсетті. Москвада авиация заводтарының қызметкерлері игерген жай бұйымның үлгілерін көрсету үшін көрме ұйымдастырылды. Мұнда да біраз үлгі қойылған. Бірақ үлгілерден жоғары сапалы бұйымдарды көптеп өндіру ісіне көшетін уақыт әлде қашан жетті.

Қазіргі уақытта кәсіп орындары көпшілік қолды бұйымдарды өндіру ісін игеріп отырған кезде бұлардың сапасы жөнінде де қамқорлық жасау керек болады. Міне сондықтан да қазір жұмыстың сапасыздығына қарсы батыл күрес жүргізілуге тиіс. Жергілікті ұйымдар, Халық Комиссариаттары, сауда қызметкерлері өндіру үшін игерілген бұйымдардың үлгілерін тыңғылықты түрде қарауға тиіс. Сапасыз заттарды өндіру ісіне мүлде тыйым салу керек.

Кейбір кәсіп орындарының басшылары тұтынушылардың мүдделерімен санаспайды, ал заттардың түр-түрін таңдап алғанда, халыққа керекті бұйымдарды емес, жұмысы жеңіл бұйымдарды өндіруге тырысады. Кейбір кәсіп орындарының басшылары өндірістің экономикалық көрсеткіштерімен санаспайды, осының салдарынан халық тұтынатын бұйымдарды өндіретін кейбір кәсіп орындары аяқкиім өндіру ісін қайтадан қолға алғанымен, «Скороход» және «Париж коммунасы» фабрикалары өнімнің соғысқа дейінгі сапасына әлі жеткен жоқ. Бұл фабрикалар жасап шығарған аяқкиімдердің әлдеуірін дүкендер сапасыз деп тапты. Жеңіл өнеркәсіптің кейбір қызметкерлері аяқкиім жөнінде жұртшылық көп тілек қойып отырған жағдайда тұтынушылар бұйымның сапасымен онша санаспайды деп ойлайтын көрінеді. Бұл қатты адасқандық!

Орталық партия комитеті мен совет үкіметі өнеркәсіп қызметкерлерінен өнімнің сапасы жөнінде қамқорлық жасауды үнемі талап етеді. «Өнімнің саны мен сапасы жөнінде совет өкметінің заңын бұзған немесе оны елемеген жолдастардың бәрін бет-жүзіне қарамай жазалау» хажет екендігін Сталин жолдас әлде қашан атап көрсеткен болатын. Бүкіл Одақтық XVIII-партия конференциясы «тағайындалған түрге толық сәйкес жоғары сапалы және комплектілі бұйым өндірілуін» қамтамасыз етуді талап етті. Совет заңы бұйымның сапалы болуын көздейді. Іске жарағысыз зат өндірушілер сот жауапкерлігіне тартылады.

Көпшілік қолды бұйымдарды өндіру ісін арттырумен қатар, оның сапасы жөнінде де ұмытпау керек! — советтің шаруашылық ұйымы басшысының ұраны осындай.

Соғыс уақытының аса күрделі міндеттерін ойдағыдай орындаған социалистік индустрия қызметкерлерінің барлық қыйыншылықтарды жеңіп, еңбекшілер үшін жоғары сапалы бұйымдарды көптеп өндіру ісін ұйымдастыра білетіндігі күмәнсіз. Бұл олардың Отан алдындағы борышы.

(«Праваданың» 21 октябрьдегі басмақаласы).

ЖАҢА ТЕМІР КЕНІ ТАБЫЛДЫ

АКТӨБЕ. Арал теңізінің жағалауында 1937 жылдың өзінде-ақ темір кенінің белгілері байқалған еді. Бірақ бұл кеннің қоры, металының өнімі белгісіз болып келген еді. Быйыл Батыс Қазақстан кен зерттеу басқармасынан келген геолог Олобягиннің басқаруындағы зерттеу отряды Перов қолтығында темір кені шығатын жаңа орындар тапты. Бұл кен темір жолдың Сексеуіл станциясынан 28 километр жерде.

(ҚазТАГ).

МАҚТАДАН МОЛ ӨНІМ АЛУДА

ШЫМКЕНТ. Оңтүстік Қазақстанның мақташылары мақта теру жұмысында бүгіл одақта бірінші орында болып келеді. Мақта былтырғы бұл уақыттағыдан 82 мың центнер артық жыйналды. Қызылқұм, Фрунзе, Шәуілдір, Сайрам аудандарының колхоздары мемлекетке жоспардан тыс мақта тапсыруда.

Таңдаулы стахановшылар өздерінің учаскелерінен үздік өнім алды. Сайрам ауданындағы Карл Маркс атындағы ауыл шаруашылық артелінде Балтажан Әлиева гектарынан 60 центнер мақта жыйнады, сол аудандағы Калинин атындағы колхоздың 63 жастағы бір гектаршысы Бекмет Тоқтағұлов өзінің учаскесінен 70 центнер өнім алды.

(ҚазТАГ).

(орталығы Алматы қаласы).

Алматы, Балқаш, Жамбыл, Іле, Қаскелең, Көген, Нарынкөл, Ұйғыр, Шілік және Еңбекші қазақ аудандары.

228. Қарағанды қалалық сайлау округі (орталығы Қарағанды қаласы).

Қарағанды, Балқаш қалалары және Қоңырат жұмысшы поселкасы.

229. Қарағанды селолық сайлау округі (орталығы Қарағанды қаласы).

Ворошилов, Жезқазған, Жаңаарқа, Қарқаралы, Қоңырат, Қу, Нұра, Осокаров, Тельман, Ұлытау және Шет аудандары.

230. Ақтөбе сайлау округі (орталығы Ақтөбе қаласы).

Ақтөбе қаласы және Байғанин, Жұрын, Ырғыз, Қарабұтақ, Ключевой, Мартук, Новоресей, Родников, Степной, Темір, Ойыл, Қобда, Шалқар аудандары.

231. Гурьев сайлау округі (орталығы Гурьев қаласы).

Гурьев қаласы және Бақсай, Теңіз, ...

ағаш, Қазалы, Қармақшы, Сырдария, Тереңөзек, Шиелі, Жаңақорған аудандары.

234. Көкшетау сайлау округі (орталығы Көкшетау қаласы).

Көкшетау қаласы және Айыртау, Арықбалық, Зеренді, Келлер, Қызылту, Көкшетау, Красноармейскі, Рузаев, Чкалов, Шучье, Еңбекшілдер аудандары.

235. Павлодар сайлау округі (орталығы Павлодар қаласы).

Павлодар қаласы және Баянауыл, Бесқарағай, Галкин, Ертіс, Каганович, Куйбышев, Лебяжі, Лозовскі, Майскі, Максим Горький, Павлодар, Михайлов, Урлітун, Цюрюпа аудандары.

236. Талдықорған сайлау округі (орталығы Талдықорған қаласы).

Талдықорған қаласы және Ақсу, Алакөл, Андреев, Бөрлі төбе, Дзержинский, Қапал, Қаратал, Киров, Октябрь, 28 гвардияшы атындағы, Панфилов, Сар-...

Киров, Предгорный, Тавриз, Верхубинскі, Ұлан, Шемонайхы аудандары.

240. Зайсан сайлау округі (орталығы Өскемен қаласы).

Больше-Нарым, Зырян, Зайсан, Катонқарағай, Бұқтарма, Күршім, Марқакөл, Самар және Тарбағатай аудандары.

241. Жамбыл сайлау округі (орталығы Жамбыл қаласы).

Жамбыл қаласы және Жамбыл, Свердлов, Талас, Луговой, Көктерек, Красногор, Қордай, Мерке, Сарысу аудандары.

242. Қостанай сайлау округі (орталығы Қостанай қаласы).

Қостанай қаласы және Затобол, Қостанай, Меңдіқара, Федоров, Қарабалық, Пешков, Пресногорков, Ұзынкөл және Урицкі аудандары.

243. Аманкелді сайлау округі (орталығы Қостанай қаласы).

Аманкелді, Введен, Жетіқара, Қарасу, Орджоникидзе, Семиозер, Торғай, Таран ...

бекті, Бородулихин, Нов...
Шульба және Шар аудан...

247. Аягөз сайлау окру...
Аягөз қаласы).

Абай, Абралы, Ақсуат, ...
Мақаншы, Үржар және ...
дары.

248. Шымкент қалалық ...
(орталығы Шымкент қала...

Шымкент қаласы, Лен...
селкасы және Шымкент, ...
бас, Жуалы, Ленгр аудан...

249. Шымкент селолық ...
(орталығы Шымкент қала...

Бостандық, Ильич, ...
Киров, Қызылқұм, Сарыа...

250. Түркстан сайлау ...
ғы Шымкент қаласы).

Арыс, Мақтарал, Со...
Фрунзе, Шаян және Шәуі...

Астық үшін күрес — еліміздің күш-қуатын арттыру үшін күрес

Бірінші парызды мүлтіксіз орындадық

Ауданымыздың еңбекшілері Қазақ ССРның 25 жылдығы атындағы бүкілхалықтық социалистік жарысқа қосылып, Полудень ауданының еңбекшілерін социалистік жарысқа шақырғанда, мемлекетке астық тапсыру жоспарын 20 октябрьге дейін сөзсіз орындап шығуға міндеттенген еді. Олар мұнымен бірге жоспардан тыс жүздеген центнер астық тапсырмақ болған еді.

Аудан еңбекшілері алған міндеттемені орындады, берген сертінде тұрды. 21 октябрьге дейін мемлекетке 44446 центнер орнына, 45485 центнер астық тапсырылып, жылдық жоспар 102 процент орындалды.

Өздерінің отан алдындағы борышын жете түсінген колхозшылар мемлекетке жоспардан тыс астық тапсыруда тамаша үлгі көрсетті. Осының нәтижесінде «Коминтерн» колхозы мемлекетке жоспардан тыс 354 центнер, «Земледелец» колхозы —222 центнер, Фурманов атындағы колхоз—176 центнер, «Красный восток» колхозы—128 центнер және Киров атындағы колхоз—74 центнер астық тапсырды. Колхоздар мемлекетке жоспардан тыс астық тапсыру жұмысын қызу жүргізуде.

Қазір колхозды ауыл-селоларымыздың барлық күші астық бастыру жұмысын таяудағы күндер ішінде аяқтап, 194[illegible] жылдың көктемгі егісіне тұқым қорының жеткілікті мөлшерде құйылуын қамтамасыз етуге жұмылдырылуда.

Е. ОРЛОВ,
ҚК(б)П Петропавл аудандық комитетінің секретарі.

Аудандардың мемлекетке астық тапсырудағы социалистік жарысы

Дайындау Халық Комиссариаты облыстық өкілінің мәліметі бойынша, 20 октябрьге дейін облыс колхоздары мен совхоздарында мемлекетке астық тапсырудың жылдық жоспары 68,9 процент орындалды. Ол өткен жылғы осы уақытқа дейін 63,2 процент орындалған еді. Астық дайындау жөніндегі соңғы бір бес күнгі өсім облыс бойынша 4,3 процент болды.

Петропавл ауданы мемлекетке астық тапсыруда өзімен социалистік жарысқа түскен Полудень ауданынан озып шықты. Бұл ауданда 21 октябрьге дейін астық дайындау жоспары 102 процент орындалды. Қазір ауданның колхоздары мемлекетке жоспардан тыс астық тапсырып жатыр. Ал, Полудень ауданында жоспар 70,5 процент орындалды. Соңғы бес күнгі өсім мұнда 3 проценттен аздап ғана асты.

Совет ауданында соңғы бес күнде астық дайындау қарқыны күшейе түсті. Бұл аудан бес күн ішінде 6,4 процент өсім беріп, бұдан бұрын екінші орында келе жатқан Пресновка ауданын қуып жетті. Сонымен, өзара социалистік жарысқа түскен Совет және Пресновка аудандары астық дайындау жоспарын 82,4 процент орындады.

Астық дайындау қарқынын Октябрь ауданының колхоздары соңғы бес күн ішінде тағы да бәсеңдетіп жіберді. Ауданда соңғы бес күнгі өсім 3 проценттен аздап ғана асқандықтан аудан төртінші орыннан бесінші орынға түсіп қалды. Мұнда жоспардың орындалуы 68,8 процент болды. Бұл ауданмен социалистік жарысқа түскен Пресновка ауданында жоспар 64,1 процент орындалды. Бұл аудан бір бес күнде 3,6 процент ғана өсім берді.

Мамлют ауданы Соколов ауданымен социалистік жарысқа түскен болатын. Бес күнгі өсім Мамлют ауданында 3,9 процент, ал Соколов ауданында 1,5 процент ғана болды. Бұл—Соколов ауданында астық дайындау қарқыны тіпті баяулап кетті деген сөз. Ал жылдық жоспардың орындалуы Мамлют ауданында 63 процент, Соколов ауданында 58,8 процент болды.

Мемлекетке астық тапсыру жұмысының барысы әсіресе Конюхов, Ленин және Булаев аудандарында өте-мөте қанағаттанғысыз болып отыр. Жоспар Конюхов ауданында 43,4 процент, Ленин ауданында 62,9 процент және Булаев ауданында 64,8 процент ғана болды. Ал, бұл аудандарда астық тапсыру жөніндегі соңғы бес күнгі өсім мүлде аз. Демек, бір бес күнде Конюхов ауданы 3,6 процент, Ленин және Булаев аудандары 4,1 проценттен ғана өсім берді.

Мемлекетке астық тапсырудың шешуші айы—октябрьдің аяқталуына санаулы ғана күндер қалды. Облыс еңбекшілері астық дайындау жоспарын 20 октябрьге дейін орындауға міндеттенсе, бұл мерзім өтіп кетті.

Қарт колхозшы... белсенді...

Ленин атындағы ауыл...
артелінің (Пресновка ау...
Жүзенов, Қаржаубаев, ...
сынов және Тұрсынов ...
хозшылары тамаша бір...
ді. Олар колхоз қырманы...
тықтың тазаланбай жатқа...
қол елеуішпен тазартуға ...
күн ішінде барлық астықт...
ды. Бұл жұмыста колхозш...
дегенді білген жоқ. Сөйті...
шылар бір күнде 164 цен...
ді. Бұл астық дереу дайы...
жөнелтілді.

Қарт колхозшылардың ...
ісіне белсене қатысуы нә...
тек ғана соңғы бес күнд...
нына 2832 пұт астық ж...
—Колхозымыздың — де...
мемлекет алдындағы бірін...
арада толық орындауына ...
мектесіп, мерекеге лайы...
әзірлейміз.

Б...

Зябь жырту ... жүргізілу...

Нұрғалиев жолдас пре...
істейтін колхозда (Ленин ...
жылдың көктемгі егісіне ...
жасалуда. Мұнда 400 гек...
жоспары толық орындалы...
жоспарын орындауға «...
да таяу отыр. Бұл колхоз...
зябь жыртылды.

спубликамыздың мерекесі алдында тамақ өнеркәсібі

М. БУТІН,

Қазақстанның Тамақ Өнеркәсібі Халық Комиссары.

дейін Қазақстан ішкі Ре
ыл шаруашылығы өнімі
тын, артта қалған, өнер
аймақ болып келді.
ры аз өлкеде, өте быты
і жабдықтау үшін кәсіп
алу жеке кәсіп иелеріне
Капиталистер Қазақстан-
вропалық Ресейдегі кәсіп
а шикі зат қоры ретінде
ық көрді. Олар мұнан екі
табатын: бір жағынан жер
ликі бұйымдарын су тегін
сейден әкелінген өнеркәсіп
і есе қымбатқа сататын.
ондаған кішкене диірмен
сыра қайнататын бірнеше
ызданған түз кәсіп орындары
Верный қаласында папи
4 кішкене фабрика болды.
рындарының өнімі көбінесе
чиновниктерін және әскер
жабдықтауға жұмсалатын.
көпшілігі өзіне керек зат
аруашылығынан жетістіріп
арасында қант немесе
ттар сирек кездесетін.
нау Ресейден келген сауда-
н. Октябрь социалистік ре-
ай мал табуды көздеген
ен кәсіп иелерін қазақ да-
лата қуды. Қазақстанның
халқы еркті, бахытты өмір

өнеркәсіп орындары, жаңа
нды. Сталиндік бес жылдық
ған дейін болып көрмеген
ішінде Қазақстанда тамақ
ондаған үлкен заводтары
ары: Талдықорған, Мерке
заводтары, Алматыда жеміс
бинаты, темекі фабрикасы,
заводы, Қарағандыда, Ле
лкашта, Алматыда май за
еменде өсімдік майының за-
аска көп кәсіп орындары са

нде өнеркәсіп орындарын
іріп орналастыруға қатына
Қазақстан тамақ өнеркәсібі
ерлері көшірілген бірсыпра
рын монтаждап, оларды мез-
ланыуға тапсырды. Сөйтіп Ал
заводы мен тәтті тағам фа
ілкент консерв заводы. Пе
емекі фабрикасы орнатылды.
темекі фабрикасының және
в комбинатының қуаты арт-

ты міндеттер жүктеп отыр.

Республикамызда қант өнеркәсібінің құрылуы—орасан зор табысымыз. Қазақстанда жарты ғасырдан аса уақыт бойына қант қызылшасы тәжрибе ретінде егіліп келді. Бұл тәжрибе тамаша нәтиже бере тұрса да, іс жүзінде онан әрі аса алмады. Қазақстанда қант өнеркәсібін құруға тек совет өкметі тұсында ғана кірісілді. 1932 жылы өнеркәсіп хажетіне арнап алғашқы рет қызылша егілді. Үш жылдан кейін қант өнеркәсібі қызметкерлерінің одақтық тұңғыш мәслихатында Микоян жолдас: «Қазақстанда қызылша тіпті Украинадағыдан да жақсы өседі екен» деді.

Колхоздарда қызылшадан мол өнім алуды көздеген қозғалыс кең өріс алды. Украинаның атақты стахановшысы Мария Демченко сияқты, Қазақстанда Талдықорған ауданында «Екпінді» колхозының звено бастығы Нұрипа Досқожанова 1935 жылдың өзінде-ақ қызылшаның гектарынан 540 центнер өнім алды. 1936 жылы Жамбыл ауданының Ленин атындағы колхозының мүшесі Сәмен Өтебергенов оған дейін болып көрмеген дүние жүзілік үздік табысқа жетіп, қызылшаның гектарынан 1410 центнер өнім алды.

1933 жылы Мерке, Талдықорған, Жамбыл қызылша совхоздары құрылды, оның ішінде Бүкіл Одақтық ауыл шаруашылық көрмесіне қатысқан Талдықорған, Мерке совхоздары бірінші дәрежелі дипломмен наградталды.

1934 жылы Мерке және Талдықорған қант заводтары, 1937 жылы Жамбыл қант заводы, соғыс жылдарында Алматы қант заводы пайдалануға тапсырылды. 1945 жылы бесінші қант заводы—Қарабұлақ заводы жүргізіледі.

Қазақстанда қант заводтарының салынуы республикамызда тәтті тағам өнеркәсібін құруға жағдай туғызды. Қазақстанға көшірілген машина-жабдық негізінде салынған, шығыстағы ең үлкен Алматы кондитер фабрикасы 1942 жылы пайдалануға тапсырылды. 1945 жылы бұл фабрика әрбір сағат сайын тоннадан артық 50 түрлі тәтті тағамдар даярлап тұрды. Бұл фабриканың және Главхлебтың кондитер цехтарының өнімі республикамыздың халқының бұл жөніндегі хажетін толық өтеп тұра алады.

міс және жүзім баулары көп. Біздің алманың, жүзімнің, жидектердің тамаша сорттары бүкіл Советтер Одағына мәлім.

1936 жылдан бері Алматыда ең жаңа аппараттармен жабдықталған жеміс-консерв комбинаты жұмыс істейді. Бұл комбинат жыл сайын миллиондаған банк варенье, джем, павидло, томат және басқа сондай әртүрлі өнім даярлайды. Соғыс жылдарында Ғазілкенттен (Бостандық ауданы) тағы бір консерв заводы жабдықталды.

Тамақ Өнеркәсібі Халық Комиссариатының совхоздарында және колхоздардың егін даласында жүзімнің неше түрлі сорттары өседі. Бұл әр алуан жүзім және басқа көп жемістер жылына миллион литрден аса 25 түрлі жүзім және жеміс-жидек шараптарын даярлауға өнім беріп тұрады. Жаңа жүзім бауларының жеміс бере бастауы арқасында таяудағы жылдардың ішінде шарап өнімі екі есе арттырылады. Алматыда шампан шараптарының заводы салынады. Бұл завод көп ұзамай жылына жарты миллион бутылка жақсы шампан шараптарын беріп тұратын болады.

Қазақстанда сары темекі 1870 жылы егіле бастады. Бірақ темекі өнеркәсібі жергілікті елдің хажетін өтеуден әрі аса алмады. Ең үлкен темекі фабрикасы болып есептелген бұрынғы Верныйдағы Гавриловтың фабрикасы жылына небары 5—7 миллион папирос жасап шығаратын. Ал, Алматының темекі фабрикасы қазір бір күннің ішінде осыншама папирос даярлайды.

1942 жылы Петропавлда темекі фабрикасы жұмысқа кірісті. Бұл фабрика соғыс жылдарында майданға арнап 1000 жәшік махорка жөнелтті.

Республикамыздың көп облыстарында сыра-сусын заводтары, спирт және арақ заводтары бар. 1944 жылы Алматыда құрылған шәй өңдеу фабрикасы Қазақстанның шәй өнеркәсібінің негізін қалады.

Түз шығару—Қазақстанның ең ежелгі өнеркәсібі. Революцияға дейін бұл еңбек жағдайы өте ауыр, артта қалған кәсіп болып келді. Түз тек қол күшімен шығарылатын. Жұмысшылар адам айтқысыз қиыншылық көретін. Қазір түз шығару мүлде басқаша ұйымдастырылды. Түз промыселдарында адамның еңбегіне жеңілдік келтіретін тамаша машиналар бар.

жылма-жыл мезгілінен бұрын орындап келді. Осының нәтижесінде республикамыздың тамақ өнеркәсіп орындары Жоғарғы Бас командованиенің қорына жоспардан тыс 23 миллион 300 мың сомдық өнім берді.

1941 жылмен салыстырғанда Қазақстанның тамақ өнеркәсібі Халық Комиссариатына қараған кәсіп орындары (диірмендерден басқалары) 1944 жылы өнімді 12,7 процент арттырды. Соғыс уақытының қиын жағдайына қарамастан, еңбек өнімділігі жылдан-жылға артуда.

Қазақстанның тамақ өнеркәсібі қызметкерлерінің арасында еңбектің тамаша үлгілерін көрсеткен алдыңғы қатарлы адамдар көп. Алматы кондитер фабрикасының бригадирлері Мәмбетбаева, Байназарова жолдастардың есімдері бүкіл жұртқа мәлім. Олардың бригадалары жұмыс мөлшерін екі еседен артық орындайды. Қаплан бек жеміс-шарап совхозының екіжүзші жұмысшысы Әбіш Көбеев, Алматыдағы № 2 нан заводының пешшісі екіжүзші Клюкина жолдастар да осындай даңққа шықты. Мұндай озат адамдар көптеп саналады. Тамақ өнеркәсібінің қызметкерлері оларды мақтан етеді.

Мереке қарсаңындағы социалистік жарысқа қосылған тамақ өнеркәсібі орындары өздерінің міндеттемелерін абройммен орындауда. Сентябрь жоспары 116,4 процент, үшінші тоқсанның жоспары 111,4 процент орындалды. Он айлық жоспар мерзімінен бұрын 10 октябрьде орындалды.

10 октябрьге дейін жоспардан тыс 4 миллион 740 мың сомдық өнім беруге міндеттеме алған еді. Бұл міндеттеме артығымен орындалды. Іс жүзінде жоспардан тыс 6 миллион 400 мың сомдық өнім берілді.

Бұл табыстар Қазақстанның тамақ өнеркәсібі қызметкерлерінің мереке алдындағы жарыста алдыңғы қатарда келе жатқанын көрсетеді.

Партиямыз бен үкметіміз өндірістің көлемін онан сайын арттыруды, өнімнің түр-түрін көбейтуді, сапасын жақсартуды, түсер бағасын кемітуді талап етіп отыр. Бұл талаптарды орындау республикамыздың тамақ өнеркәсібі орындарының өте жауапты міндеті.

Қант қызылшасының, жемістің, овощтың, темекінің биылғы мол өнімін пайдалана отырып, қазіргі 4-тоқсаннан бастап тәтті тағамдарды —консервтерді, өсімдік майын, шараптарды, папиростарды, махорканы және басқаларын бірнеше есе көбейтуіміз керек.

Одақтастардың Берлиндегі Комендатурасының онбесінші мәжлісі

БЕРЛИН, 18 октябрь. (ТАСС). Бүгін Француз коменданты бригада генералы де Бошеннің председательдік етуімен Одақтастардың Берлиндегі Комендатурасының онбесінші мәжлісі болып өтті.

Генерал-полковник Горбатовтың басқа қызмет атқаруға шақырылуына байланысты, советтің Берлин қаласындағы комендантының қызметіне генерал-лейтенант Смирнов тағайындалды. Соңғы қызметінен бұрын ол генерал-полковник Горбатовтың орынбасары болып қызмет атқарып келді және Одақтастардың Берлин қаласындағы Комендатурасының мәжлістерінде талқыланған мәселелерді шешуге белсене қатысты.

Одақтастар комендантарының мәжлісі басталар алдында генерал-полковник Горбатов өзінің қызметтес достарымен қоштасып, мәжліске қатысушыларға арнап сөз сөйледі.

Мәжлісте Берлиндегі «Цейхгауз» әскери музейін жою жөнінде қарар қабылданды. Өйткені бұл музейге қойылған заттар ел тонау арқылы және қарақшылық жолымен қолға түсірілген соғыс олжаларының түрлері неміс милитаризмінің бейнесі болып отыр.

Комендантар Үлкен Берлинді азық-түлікпен жабдықтау жайында маңызды қарарлар қабылдады.

Одақтастар әскерлері қоймаларға әкеліп тапсырылуға тиісті күнбе-күнгі азық-түліктен басқа, ең кем дегенде 15 күндік қор жасауға жетерліктей мөлшерде азық-түлік заттарын әкеліп тапсырады.

Үлкен Берлин халқының 1946 жылғы 6 апрельге дейінгі хажетін өтеуге жетерліктей мөлшерде картоп қоры жасалады.

Австриядағы Одақтастар аралық кеңестің мәжлісі

ВЕНА, 20 октябрь. (ТАСС). 20 октябрьде Австриядағы Одақтастар аралық кеңестің кезекті мәжлісі болды.

Өздерінің тиісті үкметтерінің нұсқауларына сүйене отырып, Одақтастар аралық кеңес провинциялар өкілдерінің конференциясы нәтижесінде кеңейтілген Австрияның уақытша үкметінің өкмет билігі бүкіл Австрияда Одақтастар аралық кеңестің басшылық жасап, бақылауы арқылы жүзеге асырылатындығын және Австрияның уақытша үкметінің ең басты міндеттерінің бірі мүмкіндігіне қарай тез арада және 1945 жылғы 31 декабрьден кешіктірілмей еркті сайлау жүргізу болып саналатындығын мәлімдеді.

Одақтастар аралық кеңес доктор Реннерді өзінің мәжлісіне шақырып, оған бұл қарар жөнінде хабар берді. Бұған жауап ретінде доктор Реннер мәжліске қатысушыларға алғыс айтты.

Сол сияқты, Одақтастар аралық кеңес Одақтастарға қатысы бар бірсыпра мәселелерді қарады.

Маршал К. Е. Ворошилов венгр әйелдерінің өкілдерін қабылдады

БУДАПЕШТ, 19 октябрь. (ТАСС). Одақтастардың Венгриядағы Бақылау Комиссиясының Председателі Советтер Одағының Маршалы К. Е. Ворошилов венгр әйелдерінің өкілдерін қабылдады. Өкілдер венгр соғыс тұтқындарын еліне қайтарғаны үшін Совет Үкметіне және Маршал К. Е. Ворошиловқа алғыс айтты. Қабылдауда ССРОның Венгриядағы елшісі Г. М. Пушкин болды.

Венгр әйелдерінің өкілдері қатарында 200 мың мүшесі бар демократияшыл әйелдер одағының атынан Маршал К. Е. Ворошиловқа әдемі суреттермен әшекейленген екі альбом тапсырды. Оның бірі Генералиссимус И. В. Сталинге беру үшін, екіншісі Маршал К. Е. Ворошиловтың өзіне арналған.

Альбомда мынадай сөздер жазылған: «Венгр соғыс тұтқындарын азат еткені үшін Советтер Одағына және оның кемеңгер көсемі Генералиссимус Сталинге венгр аналары мен балалары атынан шын жүректен алғыс айту сезімін білдіреміз».

Чехословакия жұмысшылары өкілдерінің Советтер Одағында болуы

ПРАГА, 21 октябрь. (ТАСС). «Советтер Одағының Чехословакиядағы достары» атты қоғам кеңейтілген жиылыс өткізді. Жиылыста «Татра» заводы жұ... лечек өзінің сөзінде Москваның музейлері, театрлары мен, метросы туралы айтты. Делегацияның мүшесі Добр совет кәсіпшілер одақтарының атқарып отырған ...

ерлер, техниктер жұмыс істей

ядан бұрын Қазақстанда
тағам, макарон, жүзім/жеміс
және жеміс консервтері тағы
пра өнім мүлде жасалмайтын.
станда мұның бәрі де көптен

ркәсібіне керекті шикі заттың
іне әр алуан түрі жағынан
Советтер Одағында алдыңғы
ын алды. Сондықтан да пар
мет Қазақстанның тамақ өнер
қызметкерлеріне өте-мөте ардақ

дай бірнеше нан заводы салынды.

Соғыстың алғашқы айларында нан пісіру кәсіп орындарында аз уақыттың ішінде сухар цехтары салынды. Бұл цехтар Қызыл Армия жауынгерлерін жақсы сухармен үздіксіз жабдықтап отырды. Жаңадан механикаланған диірмендер салынды, бұрынғы диірмендер жаңғыртылды.

Тамақ өнеркәсібін өркендетуге шикі зат қорын жетістіріп отыру ісінде әсіресе Оңтүстік Қазақстан көрнекті орын алады. Оңтүстік Қазақстанда қант қызылшасы мен мақта егістері арасында тамаша же

Міндеттеме мерзімінен бұрын орындалды

Петропавлдағы нан комбинатының жұмысшылар коллективі еліміздің күш-қуатын арттыра беру үшін республикамыздың даңқты мерекесіне дейін 10 айлық өндірістік жоспарды толық орындауға міндеттенген еді. Олар бұл міндеттемесін іс жүзінде толық орындау үшін жан аямай еңбек істеді. Соның нәтижесінде 10 айлық өндірістік жоспарды 15 октябрь күні артығымен орындады.

Комбинат жоспарды апта сайын, ай сайын толық және артығымен орындап келеді. Соның нәтижесінде әрбір бригада күнделік жұмыс жоспарын үнемі 120—150 процентке дейін орындады.

Комбинат коллективі ішкі мүмкіншіліктерді толық пайдалана отырып, шикі заттарды, отынды үнемдеп пайдалану жөнінде де елеулі табыстарға жетті. Осының нәтижесінде өнімнің сапасы едәуір жақсартылды.

А. ЧУРКИНА.

өкілдердің И. В. Сталинмен әңгімелескендігі туралы өзінің пікірін айтты. Өкіл Го

кездескендігі туралы [illegible]
ған халық зор қуанышпен құттықтады.

Маршал Тито Югославияда тұратын румындардың өкілдерін қабылдады

БЕЛГРАД, 20 октябрь. (ТАСС). Югославияда тұратын румындар өкілдерінің Белградқа келгендігін Югославия радиосы хабар етті. Өкілдерді маршал Тито қабылдады. Өкілдер Маршал Титоға Тимок өзені алқабында тұратын румындардың атынан сәлемдеме тапсырды. Маршал Тито өкілдермен бір сағаттан артық уақыт әңгімелесіп, олар тұратын аудандардағы экономикалық және саяси жағдаймен танысты. Өкілдер халықтың мұқтажын талдап айтып, Югославияда тұратын румындардың елді көркейту ісіне барлық күштерін аянбай жұмсайтындығын атап көрсетті.

Социалистік егін шаруашылығын мұнан былай да өркендете берейік!

И. БЕНЕДИКТОВ,

ССР Одағы Жер Халық Комиссарының орынбасары.

қытының орасан зор қыйын-
на қарамастан, Советтер Ода-
л шаруашылығы үкмет жүк-
ттерін ойдағыдай орындап,
ия мен халқымызды азық-
неркәсіпті шикі заттармен үз
ықтап келді. Совет шаруалары
де ауыл-деревня тарихында
еген асқан саналылық көрсет
халық мүдделерін жақсы ту-

көп бұрын еліміздің ауыл
ғы социалистік негізге қайта
қазіргі заманның күрделі маши
жабдықталды. 1940 жылдың
тракторлары колхоздарда көк-
жерінің 75 процентін, пардың
гін, зябьтің 72 процентін
талиндік бес жылдықтар ке
ыста—Оралда, Сібірде, Қыйыр
және Қазақстанның аудандарын
ауыл шаруашылық базасы ку-
і өлкелерде егіс көлемі едәуір
ркәсіп орталықтары мен үлкен
төңірегінде овощь, картоп
шаруашылығының өнімдерін
аза жасалды.
ың, Сталин жолдастың басшы-
жүргізілген бұл орасан зор жу-
ған соғысы жылдарында көп
ді.
ң бас кезінде жау еліміздің бір
ызды ауыл шаруашылық аудан
ытша басып алды. 1942 жыл-
дейін жау басып алған аудан
оздардың егіс көлемі еліміздің
ның барлық егісінің 41 про
болды. Дәнді егістердің 37 про
икалық егістердің 49 проценті,
ғыр егісінің 50 проценті, күн-
50 проценті, қант қызылшасы-
проценті, картоптың 54 про-
щьтың 52 проценті осы жау
ан жерлерде болды. Соғыстан

бір жыл бұрын Советтер Одағының барлық колхоздарындағы жылқының 44 проценті, сыйыр малының 38 проценті, қой мен ешкінің 28 проценті, шошқаның 59 проценті немістер уақытша басып алған облыстарда болды. Немістердің Отанымызға қарақшылықпен тап беруі нәтижесінде ауыл шаруашылығы қандай көп зиянға ұшырағанын осыдан байқауға болады.

Соғыс тылдағы аудандардың ауыл шаруашылығында да зор өзгерістер тудырды. Жұмыс адамдарының едәуірі, ең алдымен мамандығы бар еркектер Қызыл Армия мен өнеркәсіпке алынды. Мұнымен қатар машиналар мен көлік азайды, тракторлар, ауыл шаруашылық машиналарын және оларға керекті запас бөлшектер жасау кеміді, әрбір тракторды жанармаймен жабдықтау екі есе азайды. Жағдай МТС, совхоз, колхоз қызметкерлерінен жергілікті мүмкіншіліктерді, жергілікті қорларды негұрлым толық, негұрлым тәртіпті және үнемді пайдалануды талап етті.

Егер елімізде колхоз құрылысы болмай оның орнына жеке шаруашылық болса, Отанымыз қандай халге ұшыраған болар еді. Бұған ой жеткізудің өзі қыйын. Еліміздің ауыл шаруашылығының дүние жүзілік бірінші соғыс кезіндегі жайын Отан соғысы кезіндегі жайымен салыстырсақ, колхоз құрылысының күші осында өте-мөте айқын көрінеді. Салыстырғанда, әрине, бұл соғыстың көлемі—соғыс қыймылдары таралған аудандар жағынан да, соғысқа қатыстырылған адамдардың саны жағынан да, соғысқа жұмсалған заттардың, қаржының көлемі жағынан да—1914—1918 жылдардағы соғыстан әлде қайда зор болғанын ескеру хажет.

Дүние жүзілік бірінші соғыстың үшінші жылы—1916 жылды Отан соғысының үшінші жылы—1943 жылмен салыстырайық. (Біз салыстыратын мәліметтердің жер көлемі бірдей). Салыстырғанда, ауыл шаруашылығының 1943 жылғы егімі тек 1916 жылғыдан ғана емес, бірінші соғыстың қарсаңындағы негұрлым егінді болған 1913 жылғыдан да едәуір асып түскенін көреміз.

1943 жылы жалпы егіс көлемі 1916 жылғыдан 39 процент, 1913 жылғыдан 26 процент артық болды. Әсіресе техникалық егістер, картоп және овощь егістері көбейді. 1916 жылмен салыстырғанда техникалық егістердің көлемі: мақта жөнінде 170 процент, салалы зығыр жөнінде 131 процент, күнбағыс жөнінде 239 процент болды. 1916 жылғымен салыстырғанда қант қызылшасы 19 есе, картоп 4,1 есе, овощь 4,7 есе көбейді. 1916 жылғы жеке шаруалармен салыстырғанда жұмысқа жарамды адамдардың және көліктің саны колхоздарда аз бола тұрса да, 1943 жылы барлық ауыл шаруашылық егістерінің өнімділігі 1910 жылғыдан едәуір артық болды.

Социалистік ірі ауыл шаруашылығы жағдайында еңбек өнімділігі жеке шаруашылықтағыдан едәуір артық болып отырды. 1943 жылы колхоздарда жұмысқа жарамды бір адамның істеген жұмысы, егіс көлемі жағынан, 1913 жылғы жеке шаруашылықтағыдан екі есе артық болды. Мұнымен қатар, барлық егіс көлемі ішінде техникалық егістердің, картоп пен овощтың көлемі едәуір артып, 1913 жылғы 8 проценттен 1943 жылы 14 процентке жеткенін ескеру хажет.

Колхоз құрылысы ауыл шаруашылығына қандай қажырлы күш бергенін бұл цифрлар толық ыспаттайды. Соғыс түсірген жарасын емдеп жазып жатқан еліміздің ауыл шаруашылығын қалпына келтіру ісіндегі табыстарымыз да бұған айғақ.

1945 жылы колхоздарда егіс көлемі 1944 жылғыдан 1.620 мың гектар артты. Ауыл шаруашылығын механикаландыру дәрежесі едәуір артты. Быйыл, 10 сентябрьге дейін МТС тракторлары колхоздарда былтырғыдан 18,8 миллион гектар артық (жер жырту есебімен) жұмыс істеді, комбайндар былтырғыдан 2.202 мың гектар артық дәнді егін жыйнады.

Фашист басқыншылар ойрандаған аудандардың ауыл шаруашылығын қалпына келтіру ісінде зор табыстарға жеттік. Бұл аудандардың колхоздары мен жеке шаруалардың жалпы егіс көлемі соғысқа дейінгі мөлшердің 69 процентіне, ал дәнді егістердің көлемі 75 процентке жетті.

Жаудан азат етілген аудандардың колхоздары өткен жылдың өзінде ғана жылқы санын 51 процент, сыйыр малын 88 процент, қой мен ешкіні 37 процент, шошқаны 113 процент көбейтті. Москва және Калинин облыстары сыяқты облыстардың колхоздары өздеріндегі өнімді малдың санын соғыстан бұрынғы дәрежесіне жеткізіп қана қоймай, онан едәуір асырды. Азат етілген аудандардың колхоздары быйылғы алғашқы 7 айдың ішінде сыйыр малын 6 процент, қойды 41 процент, шошқаны 44 процент көбейтті.

Совет мемлекеті азат етілген аудандардың колхоздары мен шаруаларына қарызға көп тұқым және ақша беріп көмектесті. Азат етілген аудандарға 25 мыңнан аса трактор, 112 мыңнан аса ауыл шаруашылық машина-саймандары, әр түліктен үш миллионнан аса мал (оның ішінде 1,2 миллион сыйыр малы, 1,4 миллион қой, 300 мыңдай жылқы) жіберілді. Азат етілген аудандарға 6 мың маман—агрономдар, зоотехниктер, механиктер, инженерлер және басқа мамандар жіберілді. Бұлар ол аудандардың ауыл шаруашылығына едәуір көмек көрсетуде.

Мемлекеттің қарызға ақша беруі және тегін ағаш беруі колхоздардың көмек көрсетуі арқасында колхозшылар тек соңғы кездің өзінде ғана, басқыншылық кезде немістер өртеген деревняларда бір миллиондай үйлер салды.

Тек колхоз, артель шаруашылығы ғана шаруаларды мұқтаждықтан құтқарып, шаруашылықтың тез қалпына келуін қамтамасыз ететінін, тағы да ауқатты және мәдениетті өмір сүруге мүмкіншілікті туғызатынын азат етілген аудандардың шаруалары өз тәжрибесінен айқын көрді. Колхоз құрылысы болмаса, ол уақытта басқыншылар қыйратқан дүние-мүлікті азат етілген аудандардың ауыл шаруашылығы мұндай тез қалпына келтіре алмаған болар еді. Фашист жауыздар түсірген ауыр жараны емдеп жазуға жеке шаруалар үшін нешеме жыл уақыт керек болар еді.

Отан соғысының жеңіспен аяқталуы ауыл шаруашылығымыздың онан сайын күшті қарқынмен өркендеуіне толық жағдай туғызды. Партия мен үкметтің қарары бойынша қазіргі уақытта бүкіл халық шаруашылығын, оның ішінде ауыл шаруашылығын өркендетудің орасан зор бес жылдық жоспары жасалуда. Бес жылдық жоспар бес жылдың ішінде (1946—1950 жылдарда), азат етілген аудандардың шаруашылығын қалпына келтіріп, соғыс түсірген жараны біржолата жазып қана қоймай, оның үстіне Советтер Одағының халық шаруашылығын соғысқа дейінгі дәрежесінен анағұрлым асыра өркендетуді көздейді.

Егін шаруашылығы мен мал шаруашылығының өнімін үздік арттыру— еліміздің ауыл шаруашылығын қалпына келтіруді және онан әрі өркендетуді көздейтін бес жылдық жоспардың негізгі міндеті. Алдағы бес жылдықта ауыл шаруашылығы азық-түлік өнімін және өнеркәсіпке керекті шикі затты едәуір арттырып, еңбекшілердің әл-ауқатының өсуін қамтамасыз ететін, азық-түлікті мейлінше молайтатын болу керек.

Төртінші бес жылдықта өнеркәсібіміз социалистік егін шаруашылығына бұрынғысынан жақсартылған жаңа тракторлар мен ауыл шаруашылық машиналарын береді. Бұл машиналардың арқасында ауыл шаруашылығының барлық салаларындағы еңбекті көп керек қылатын жұмыстар механикаландырылады. Мұнымен қатар ауыл шаруашылығын электрлендіру кеңінен күшейтіледі. Таяудағы бес жылдық ішінде он-он мыңдаған колхоздар электрлендіріледі. Ауыл шаруашылық өндірісіне және колхозшылардың тұрмысына электр қуатының кеңінен енгізілуі арқасында ауыл шаруашылығының электр қуатынан пайдалануы күшейіп, өнімділігі артады, колхоздардың табысы молаяды.

Көп жылдық шөптер егісін көбейтуге ерекше көңіл бөлу керек. Төртінші бес жылдық шөп егуді қай жағынан болса да механикаландыратын және шөп егуді кеңінен қолдану бес жылдығы болу керек. Жоспар бойынша көп жылдық шөптер егісінің көлемі үш есе арттырылады. Мұның өзі екпе шөпті дұрыс ауыспалы егіс тәртібін қолдануға жағдай туғызылады. Мұның арқасында колхоздар егін шаруашылығының мәдениетін күшейтеді, егіннің өнімін едәуір арттырады, мал шаруашылығын негұрлым тез өркендететін болады. Қай түлігінен болса да мал басын соғысқа дейінгіден арттыру және мал шаруашылығының өнімін едәуір арттыру—төртінші бес жылдықтың маңызды міндеті.

Ауыл шаруашылық өндірісінің және колхозшылар тұрмысының кеңінен электрлендірілуі арқасында колхозшылардың тұрмыс жағдайы әлде қайда жақсарып, еңбегі жеңілденетіндігі айтпаса да түсінікті. Еңбек өнімділігінің артуы арқасында колхоздардың әл-ауқаты, колхозшылардың табысы едәуір артады. Мұның бәрі колхоз деревнясында мәдениетті және ауқатты тұрмыстың одан әрі өркендеуін қамтамасыз етеді. Социалистік егін шаруашылығының ойдағыдай өркендеуі Ұлы Отанымыздың соғыс және экономикалық қуатын онан сайын нығайтады.

Жауапты редактор
Ә. ОСПАНОВ.

Редакцияның адресі: ҚССР Петропавл қаласы, Петренев көшесі 88, Полиграфия және издательство басқармасының баспаханасы.

УШ 02398.